

Voor mij staan de eerste pianolessen nog als in het geheugen gegrift. Ambitieuze als ik was, vond ik de eerste lessen natuurlijk leuk, maar ook wat teleurstellend. Les één, een rond bolletje, symbool voor de centrale 'C', precies onder het sleutelgat. Erg leuk, maar muziek kon ik er nog niet van maken. Bij les twee kon ik al twee noten lezen, maar ja, de klanken die je daarmee kon produceren waren niet alleen vervelend voor de burens, maar ook voor mezelf. Enkele lessen later had ik meer bolletjes geleerd, en wist ik deze te koppelen aan de juiste toetsen. Maar hiermee kon ik nog steeds niet nadoen wat ik allemaal via radio en televisie hoorde: waar bleven, na toch al wat weken, die mooie orkestrale klanken, waardoor de piano mij zo fascineerde? De reden dat die leuke dwergjes naast de noten getekend stonden, was vast om de lerende kinderen wat op te vrolijken na de teleurstellingen die ze te verwerken hadden...

In de huidige tijd, waarin kinderen opgroeien met (en opgeslurpt worden door) multimedia zoals het internet, lijkt het al helemaal moeilijk om jonge pianistjes-in-spé geboeid te houden bij de intensieve en serieuze bezigheid van het leren van vaardigheden op een instrument. Vandaar dat ik direct geboeid was toen de pianistes Mara van Pommeren en Annemieke Boot mij een nieuwe didactische methode wilden voorstellen. Een erg moedig initiatief, vandaag de dag! Zij garandeerden mij dat dit een methode is, die de kinderen vanaf 4 jaar letterlijk en figuurlijk zou bezighouden.

Inderdaad hebben zij hier niets teveel mee gezegd. Middels een bijna radicaal vernieuwende didactiek, die consequent uitgaat van de natuurlijke, aangeboren motoriek van ieder kind, boekt de leerling direct een goed klinkend resultaat, dat motiveert en telkens naar méér smaakt. Slechts geleidelijk worden steeds meer motorische elementen geïntroduceerd die verder van de natuurlijke posities van de hand afstaan. Visueel wordt de methode aantrekkelijk door het stelselmatig gebruik van afbeeldingen van dieren, die symbool staan voor specifieke klankcombinaties. De methode gaat direct uit van samenklanken, in plaats van, één voor één, een nieuwe toonhoogte te verkennen. Eindelijk wordt de piano ontdekt vanuit haar allereerste (aantrekkings-)kracht: de mogelijkheid tot het spelen van complexe harmonieën, dat wat ons instrument onderscheidt van zoveel andere instrumenten zoals de viool of de klarinet. Als gevolg hiervan wordt de pianistische 'topografie' van de leerling direct ontwikkeld, want het klavier wordt vanaf het eerste moment in haar gehele omvang gebruikt.

Natuurlijk komen ook de reguliere belangrijke aspecten van het musiceren aan bod, zoals het noten leren lezen. Echter, de combinatie van noten en dieren zorgt te allen tijde voor 'volwaardige' muziekstukken, waar niet alleen de kinderen, maar ook de burens en de ouders van kunnen genieten. Bovendien zorgen de bijgeleverde CD's niet alleen voor een auditief voorbeeld voor de kinderen van de uit te voeren oefeningen, maar ook voor voorbeelden ter inspiratie.

Eén van de andere vele aspecten waarin de methode zich onderscheidt van vele andere bestaande methodes, is haar muzikale compleetheid. Niet alleen motorische elementen worden op een vernieuwende manier gebracht, maar ook de ontwikkeling van de fantasie en algehele muzikaliteit worden constant geprikkeld. Zo zijn er oefeningen waarin het kind niet alleen speelt maar ook zingt; spannende hedendaagse pianotechnieken, zoals clusters en pedaal-effecten, bewijzen dat klassieke muziek niet 'saai' hoeft te zijn, en dat de piano ook héél anders kan klinken. Met ongebruikelijke maatsoorten en ritmes, karakteristiek voor muziek uit bijvoorbeeld de Balkan, worden kinderen bovendien spelenderwijs uitgedaagd om over grenzen te denken en de horizon te verbreden tot voorbij de traditionele vierkwartsmaat.

Naar mijn mening is er met deze bundel eindelijk een didactische methode verschenen, die volledig toegespitst is op de huidige lespraktijk en het moderne kind. Aan de docenten: geen angst! Wellicht zijn de gebruikte didactische en muzikale technieken soms nieuw, maar de methode neemt ook u stap voor stap mee. De CD met alle ingespeelde voorbeelden biedt in alle gevallen een oplossing.

Als kind had ik heel graag een dergelijke methode gehad. Gelukkig was het internet in die tijd nog nauwelijks of niet te vinden in de huiskamers, waardoor de dwergjes mij toch weer naar het klavier lokten. Maar het was vooral de wens om ooit die mooie volle klanken te kunnen spelen, die me telkens weer motiveerde om achter de piano aan de slag te gaan. En juist deze wens komt dankzij de 'Dierenmethode' op sublieme wijze in vervulling voor de jonge aspirant-pianist van nu. Heel veel speelplezier!!

*Ralph van Raat, pianist
oktober 2013*